

Ny Bokin'i Daniela - Faha-valo amby dimam-polo amby zato

Fanambaràna ny Fahitana: Fahatakarana ny Andron'ny Fisaonana ao amin'i Daniela

Jeff Pippenger
2024-03-25

Tamin'ny taona fahatelo nanjakan'i Kyrosy mpanjakan'i Persia dia nisy zavatra nambara tamin'i Daniela, izay nantsoina hoe Beltesazara; ary marina izany zavatra izany, nefa mbola ho ela ny fotoana voatendry; ary azony tsara izany zavatra izany, sady azony ny hevitra ny fahitana. Tamin'izany andro izany dia nisaona telo herinandro manontolo aho, Daniela. Tsy nihinana mofo matsiro aho, tsy nisy hena na divay niditra tao am-bavako, ary tsy nanosotra menaka ny tenako mihitsy aho, mandra-pahatapitry ny telo herinandro manontolo. Ary tamin'ny andro fahefatra amby roa-polo tamin'ny volana voalohany, raha teo amoron'ilay renirano lehibe aho, dia ny Hidekela izany. Daniela 10:1–4.

Nandritra ireo telo andro sy tapany ara-tandindona ao amin'ny Apokalypsy toka faha-iraka ambin'ny folo, rehefa maty eny an-dalambe ireo vavolombelona roa, dia misy “zavatra” ambara amin'i Beltesazara. Efa azony taloha ny “fahitana” (mareh), fa ao amin'ny toka faha-sivy dia efa tonga Gabriela ka nanome azy fahatakarana ny fahitana.

Eny, raha mbola niteny tamin'ny vavaka aho, dia tonga nanatona ahy ilay lehilahy Gabriela, izay efa hitako teo amin'ny fahitana tany am-piandohana, nirahina hanidina haingana, ka nanendry ahy tamin'ny fotoana fanaovana ny fanatitra hariva. Ary nampahalalainy ahy izany, sady niresaka tamiko izy ka nanao hoe: Ry Daniela, izao no nivoahako hanome anao fahalalana sy fahatakarana. Tamin'ny fiandohan'ny fifonanao dia nivoaka ny didy, ary tonga aho hampiseho izany aminao; fa tena malala indrindra ianao; koa fantaro ny teny, ary diniho ny fahitana. Daniela 9:21–23.

Ilay “lehilahy Gabriela, izay” efa “hitany tamin'ny fahitana tany am-piandohana” i Daniela, dia manondro ny “chazon”, dia ny fahitana momba ny tantara ara-paminaniana, izay manondro an'i Gabriela nanazava tamin'i Daniela ny fahitan'ny fanjakana ao amin'ny faminaniana ny Baiboly ao amin'ny toka fahavalo. Fa ny “fahitana” izay nasaina nodinihin'i Daniela tao amin'ny toka fahasivy kosa dia ny “mareh”, dia ny fahitan'ny fisehoana. Avy eo Gabriela dia manome an'i Daniela ny fizarazarana ara-tantara momba ny faminaniana telo arivo sy roan-jato taona.

Ny toka fahasivy dia tanteraka tamin'ny taona voalohany nanjakan'i Dariosy. Raha milaza i Belsatsara fa “nahazo fahalalana ny amin'ny fahitana” izy, tamin'ny “taona fahatelon'i Kyrosy,” dia efa nahatakatra ny “mareh,” izany hoe ny fahitana, nandritra ny roa taona izy. Izay tonga takatr'i Belsatsara tamin'“ireo andro” fisaonana ireo dia ilay “zavatra,” dia ny teny Hebreo hoe “dabar,” ary lava izany, fa dimy arivo sy roa amby dimampolo amby roanjato taona no fotoana voatendry.

Efa efa nahatakatra ny ampahany amin'ily “raharaha” i Daniela, fa izy dia nanatanteraka ny vavaky ny Levitikosy toko faha-enina amby roapolo tao amin'ny toko fahasivy, ary izany no vavaky ny “raharaha.” Nisy fitomboan'ny fahazavana momba ny “impito,” izay azon'i Beltesazara nandritra ireo andro iraka amby roapolo nisian'ny fisaonana, ary ny fitomboan'ny fahazavana momba ny “impito” nandritra ireo andro nisian'ny fisaonana ireo dia nanondro mialoha ny fitomboan'ny fahazavana momba ny “impito” tamin'ny 1856. Ny Millerita koa dia efa nahalala ny amin'ny “impito” talohan'izany, satria efa nitory izany izy ireo, nefa nisy fahazavana fanampiny izay natao hitsapana azy ireo teo amin'ily teboka indrindra teo amin'ny tantarany, tamin'izy ireo nifindra avy tamin'ny hetsika Filadelfiana ho amin'ny hetsika Laodiseana.

Ny andro fisaonan'i Beltesazara dia mifanindran-dàlana amin'ny tantara ara-paminaniana momba ny fotoana niovan'ny hetsika Filadelfiana ho hetsika Laodiseana tamin'ny 1856, ary avy eo ho fiangonana Advantista Laodiseana tamin'ny 1863. Samy mifanaraka avokoa, na ny tantaran'i Beltesazara na ny an'ny Millerita, mikasika ny fahazavana nitombo momba ny “impito”, amin'ny fifindran'ny hetsika Laodisean'ny anjely fahatelo ho amin'ny hetsika Filadelfian'ny efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy, ary ao anatin'ny andro fisaonana, izay mandritra ny fotoana fiandrasana, izay tokony haseho ny fahazavana nitombo momba ny “impito”.

Belteshazzar dia maneho sady iraka no hetsika iray. Amin'ny andron'ny fisaonany dia tokony hahatakatra ny “zavatra” ilay iraka, izay Fahamarinana, ary avy eo dia tokony hanolotra ilay “zavatra” amin'ny hetsika iray izy, rehefa atsangan'i Mikaela amin'ny maty ireo vavolombelona roa amin'ny taona 2023.

Ny teny hebreo hoe “mareh” (fahitana ny fisehon'i Kristy), izay amaritana an'i Daniela ho mahatakatra ao amin'ny andininy voalohany, dia aseho inefatra ao amin'ny fahitana farany an'i Daniela. Indroa izy no adika hoe “fahitana,” ary indroa hoe “fiseho.” Tamin'ny voalohany nampiasan'i Daniela io teny io tao amin'ny andininy voalohany, dia nanambara izy fa nahatakatra ny “fahitana,” fa ireo firesahana telo hafa kosa dia manondro an'i Daniela niaina ny fahitana. Ao amin'ny andininy fahenina, ny tavan'i Kristy dia “tahaka ny ‘fisehoan’ ny helatra.”

Ary tamin'ny andro fahefatra amby roa-polo amin'ny volana voalohany, raha teo amoron'ily ony lehibe aho, dia Hiddekel izany, dia natopiko ny masoko ka nijery aho, ary, indro, nisy lehilahy iray niakanjo rongony fotsy madinika, ary ny valahany nisikina volamena tsara avy any Ofoza; ny tenany koa dia tahaka ny berila, ary ny tavany tahaka ny fisehon'ny helatra, ny masonry tahaka ny fanilo mirehitra, ary ny sandriny sy ny tongony tahaka ny famirapiratan'ny varahina voakosoka, ary ny feon'ny teniny tahaka ny feon'ny vahoaka maro. Ary izaho Daniela irery no nahita ny fahitana; fa ny olona izay niaraka tamiko tsy nahita ny fahitana; nefa nisy horohoro lehibe nahazo azy, ka nandositra izy mba hiafina. Koa dia izaho sisa no tavela irery ka nahita izany fahitana lehibe izany, ary tsy nisy hery sisa tavela tamiko; fa ny hatsaran-tarehiko niova tato anatiko ho fahalòvana, ary tsy nahatana hery aho. Daniela 10:4–8.

Misy teny hebreo hafa koa adika hoe “fahitana,” izay hodinihintsika rehefa avy mamelabelatra toetra sasantsasany amin'ily teny hebreo hoe “mareh.” Ao amin'ireo andininy teo aloha, ny teny hoe “endrika hita” no ilazana an'ily teny hebreo hoe “mareh.” Ilay teny iray ihany no adika hoe “fahitana” ao amin'ny andininy fahenina ambin'ny folo. Ao amin'ny andininy fahenina ambin'ny

folo, ny fahitan'i Daniela an'i Kristy no nampalahelo azy.

Ary, indro, nisy anankiray mitovy endrika amin'ny zanak'olombelona nanendry ny molotro; dia niloa-bava aho ka niteny tamin'ily nitsangana teo anatrehako hoe: Tompoko ô, noho ny fahitana dia niova ho ahy ny fanaintainako, ka tsy nisy hery voatahiry tamiko. Daniela 10:16.

Ilay teny Hebreo adika hoe “fahoriana” dia midika hoe savily, ary ny “fahitana” ny fisehoan'i Kristy izay hitan'i Daniela ao amin'ily andininy dia nivily tamin'ny savily. Ny “savily” ao amin'ny faminania dia maneho teboka iray iolahana.

“Misy lesona tokony hianarana avy amin'ny tantaran'ny lasa; ary antsoina ny saina ho amin'ireo, mba hahatakarana ny rehetra fa Andriamanitra dia miasa amin'io tsipika io ihany ankehitriny, tahaka ny nataony mandrakariva. Ny tanany dia hita ao amin'ny asany sy eo amin'ny firenena ankehitriny, tahaka izany ihany, hatramin'ny fotoana nanambarana voalohany ny filazantsara tamin'i Adama tao Edena.”

“Misy vanim-potoana izay teboka fihodinana eo amin'ny tantaran'ny firenena sy ny fiangonana. Ao amin'ny fitondran'Andriamanitra, rehefa tonga ireo krizy samihafa ireo, dia omena ny mazava ho an'izany fotoana izany. Raha raisina izany, dia misy fandrosoana ara-panahy; raha lavina kosa, dia manaraka ny fihemorana ara-panahy sy ny faharavan-tsambo. Ny Tompo, ao amin'ny Teniny, dia nanambara ny asa fanafihan'ny filazantsara araka izay nanatanterahana azy tamin'ny lasa, ary mbola hotanterahina amin'ny ho avy, mandra-pahatongan'ny ady farany, izay hanaovan'ny hery satanika ny hetsika mahagaga farany ataony.” Bible Echo, 26 Aogositra 1895.

Ny andininy fahenina ambin'ny folo dia maneho teboka iray iovan-dàlana eo amin'ily tantara izay asehon'i Belteshazzara. Teboka iovan-dàlana izany ho an'ny tandroka Repoblikana (ny firenena) sy ho an'ny tandroka Protestanta (ny fiangonana) ihany koa. Maneho krizy izany, ary maneho koa ilay teboka izay anomezana fahazavana manokana ho an'io tantara io. Ny teboka iovan-dàlana ho an'i Daniela dia nitranga tamin'ny fotoana “nikasihana” an'i Daniela, fanindroany tamin'ny intelo. In-telo no hokasihina i Daniela, ary ny fanindroany izay nikasihana azy dia teboka iovan-dàlana ho an'i Daniela, ary io teboka iovan-dàlana io no fanindroany tamin'ireo intelo izay nahitan'i Daniela ny fahitana “mareh”.

Ary, indro, nisy iray mitovy amin'ny endriky ny zanak'olombelona ka nanendry ny molotro; dia niloa-bava aho ka niteny tamin'ily nitsangana teo anoloako hoe: Tompoko ô, noho ny fahitana dia niova ho fanaintainana tao amiko ny fahoriako, ary tsy nisy hery tavela tamiko. Daniela 10:16.

Hodinihintsika tsy ho ela ireo fikasihana telo. Ny voalohany amin'ireo inefatra ampiasan'i Daniela ny teny hoe “mareh” dia ny fanambaràny fa nahatakatra ny fahitana izy, ary ireo filazana telo farany kosa no manondro ny niainany tamin'ny fotoana tena nahitany ilay fisehoana. Ny fanintelony amaritany ny fahitan'ny fisehoana dia ao amin'ny andininy fahavalo ambin'ny folo, izay ikasihana azy fanintelony.

Dia nisy tonga indray ka nikasika ahy, dia ilay tahaka ny endrik'olona; ary nampahery ahy izy. Daniela 10:18.

Tamin'ny fikasihana fanindroany, ao amin'ny andininy fahaenina ambin'ny folo, izay no filazana fanindroany ny amin'ny fahitana “marah”, dia levona ny heriny; nefa tamin'ny fikasihana fanintelony dia naverina taminy indray ny heriny. Ao amin'ny andininy faha-folo sy fahaenina ambin'ny folo ary fahavalo ambin'ny folo dia voakasika Daniela. Ao amin'ny andininy fahenina, Daniela dia mahita ny fisehoan'i Kristy, ary avy eo Gabriela; ary ao amin'ny andininy faha-folo, Gabriela no mikasika an'i Daniela voalohany.

Dia nanandratra ny masoko aho ka nijery, ary, indro, nisy lehilahy anankiray nitafoy rongony fotsy madinika, ary ny valahany nofehezin'ny volamena tsara avy any Ofaaza; ny tenany koa dia tahaka ny berila, ary ny tavany tahaka ny fisehon'ny tselatra, ary ny masonry tahaka ny fanilon'ny afo, ary ny sandriny sy ny tongony tahaka ny lokon'ny varahina voakosoka, ary ny feon'ny teniny tahaka ny feon'ny vahoaka betsaka. Ary izaho Daniela irery no nahita ilay fahitana; fa ireo lehilahy izay niaraka tamiko dia tsy nahita ilay fahitana; nefa fahorohoroana lehibe no nahazo azy, ka dia nandositra izy mba hiery. Koa dia izaho sisa no tavela irery, ka nahita izao fahitana lehibe izao; ary tsy nisy hery tavela tao anatiko; fa ny hatsaran-tarehiko dia niova tao anatiko ho fahalovana, ary tsy nanan-kery aho.

Nefa reko ny feon'ny teniny; ary raha vao reko ny feon'ny teniny, dia latsaka tamin'ny torimasolalina aho, niankohoka tamin'ny tavako, ary nitodika tamin'ny tany ny tavako. Ary, indro, nisy tana nika ahy, ka nampitsangana ahy teo ambonin'ny lohaliko sy teo ambonin'ny felatanako. Ary hoy izy tamiko: Ry Daniela, lehilahy tena malala, fantaro ny teny izay lazaiko aminao, ary mitsangana mahitsy; fa ho aminao no nanirahana ahy ankehitriny. Ary raha nilaza izany teny izany tamiko izy, dia nitsangana aho sady nangovitra. Dia hoy izy tamiko: Aza matahotra, ry Daniela; fa hatramin'ny andro voalohany nanoloranao ny fonao hahafantatra sy hanetry tena eo anatrehan'Andriamanitrao, dia efa nohenoina ny teninao, ary tonga aho noho ny teninao. Fa ny andrianan'ny fanjakan'i Persia nanohitra ahy iraka amby roapolo andro; nefa, indro, Mikaela, anankiray amin'ireo andriana lehibe, tonga hanampy ahy; ary izaho dia nijanona tany amin'ny mpanjakan'i Persia. Ankehitriny dia tonga aho hampahafantatra anao izay hanjo ny firenenao amin'ny andro farany; fa mbola ho amin'ny andro maro ny fahitana. Daniela 10:5–14.

Ary tamin'ny andininy fahenina ambin'ny folo, Daniela dia nokasihina fanindroany, rehefa nahita ny fahitana an'i Kristy izy.

Ary rehefa nilaza izany teny izany tamiko izy, dia natrehiko tamin'ny tany ny tavako, ka tonga moana aho. Ary, indro, nisy iray tahaka ny endriky ny zanak'olombelona nikasika ny molotro; dia nosokafako ny vavako, ka niteny aho, ary hoy aho tamin'izay nitsangana teo anoloako: Tompoko ô, noho ny fahitana dia niova ho tamiko ny alaheloko, ary tsy nanam-pahefana intsony aho. Fa hataon'ny mpanompon'ity tompoko ity ahoana no hiteny amin'ity tompoko ity? fa ny amiko, dia tsy nisy hery tavela tao anatiko niaraka tamin'izay, ary tsy nisy fofonaina sisa tavela tao anatiko. Daniela 10:15–17.

Dia i Daniela dia voakitika fanintelony, tamin'ny fisehoan'i Gabriela, fa tsy i Kristy.

Ary tonga indray izay iray mitovy endrik'olona ka nanendry ahy, dia nampahery ahy izy, ka nanao hoe: Ry lehilahy tena malala, aza matahotra; fiadanana anie ho anao; mahereza, eny,

mahereza. Ary raha vao niteny tamiko izy, dia nahazo hery aho ka hoy izaho: Aoka hiteny ny tompoko; fa efa nampahery ahy ianao. Dia hoy izy: Fantatrao va ny antony nahatongavako aty aminao? Ary ankehitriny dia hiverina hiady amin'ny andrianan'i Persia aho; ary rehefa handeha hiala aho, indro, ho avy ny andrianan'i Grisias. Fa hasehoko anao izay voasoratra ao amin'ny soratry ny fahamarinana; ary tsy misy iray miray hina amiko amin'ireo zavatra ireo, afa-tsy Mikaela, andriananareo. Daniela 10:18–21.

I Daniela dia nokasihina intelo, ary tamin'ny voalohany sy tamin'ny fanintelony dia ny anjely Gabriela no nikasika azy. Tamin'ny fanindroany nahakasihana azy kosa dia i Kristy. Teny hebreo iray ihany no nampiasain'i Daniela inefatra, nefa tamin'ny voalohany tamin'ireo inefatra ireo, ao amin'ny andininy voalohany, dia nilaza izy fa azony ny “fahitana.” Zava-dehibe ny mahatakatra fahamarinana iray, nefa tsy mitovy amin'ny miaina izany fahamarinana izany, tahaka ny niainany azy tamin'ireo in-telo hafa.

Rehefa nifarana ny andro fisaonan'i Daniela, dia nomena fanandramana momba ilay fahitana izy, izay efa nananany fahatakarana talohan'ny nifaranan'ny andro fisaonany. Io fanandramana io dia misy dingana telo, izay asehon'ny fikasihana telo. Ny fikasihana voalohany sy ny farany dia notanterahin'i Gabriela, ary ny fikasihana afovoany kosa dia nataon'i Kristy. Ny fikasihana voalohany sy ny farany dia ny litera voalohany sy farany amin'ny abidy hebreo. Tamin'io dingana faharoa io, dia eken'i Daniela ny toe-pahasahiranany amin'ny maha-mpanota mpikomy azy eo anatrehan'ny Tompony, ka noho izany ny fikasihana afovoany dia maneho fikomiana, araka izay asehon'ny litera fahatelo ambin'ny folo amin'ny abidy hebreo.

“Fa Petera kosa dia tsy niraharaha sambo na entana intsony tamin'izany. Io fahagagana io, mihoatra noho izay rehetra efa hitany hatrizay, dia taminy ho fanehoana ny herin'Andriamanitra. Tao amin'i Jesosy no nahitany Ilay mitana ny zavaboary rehetra ho eo ambanin'ny fifehezany. Ny fanatrehan'ny maha-Andriamanitra dia nampiharihary ny tsy fahamasinany. Ny fitiavany ny Tompony, ny henatra noho ny tsy finoany, ny fankasitrahany ny fanetren-tenan'i Kristy, ary ambonin'izany rehetra izany, ny fahatsapany ny fahalotoany teo anatrehan'ny fahadiovana tsy manam-petra, dia nandresy azy. Raha mbola nandamina ny tao anatin'ny harato ireo namany, dia niankohoka teo an-tongotry ny Mpamonjy Petera ka nanao hoe: ‘Mialà amiko; fa olona mpanota aho, Tompo ô.’”

“Izany ihany no fanatrehan'ny fahamasinan'Andriamanitra izay nahatonga an'i Daniela mpaminany hianjera toy ny efa maty teo anatrehan'ny anjelin'Andriamanitra. Hoy izy: ‘Dia niova ho fahalovana tao anatiko ny hatsaran-tarehiko, ka tsy nisy hery tavela tamiko.’ Toy izany koa, raha nahita ny voninahitry ny Tompo Isaia, dia niantso hoe izy: ‘Loza ho ahy! fa very aho; fa olona maloto molotra aho, ary monina eo afovoan'ny firenena maloto molotra; fa ny masoko efa nahita ny Mpanjaka, dia Jehovah Tompon'ny maro.’ Daniela 10:8; Isaia 6:5. Ny maha-olombelona, miaraka amin'ny fahalemeny sy ny fahotany, dia napetraka ho mifanohitra amin'ny fahatanterahan'ny maha-Andriamanitra, ka tsapany fa tena tsy ampy sy tsy masina mihitsy izy. Toy izany no niainan'izay rehetra navela hahita ny halehiben'Andriamanitra sy ny fiandrianany.”

“Niantso mafy Petera hoe: ‘Mialà amiko; fa olona mpanota aho;’ nefa izy dia nifikitra tamin’ny tongotr’i Jesosy, satria tsapany fa tsy nahazaka ny hisarahana Taminy izy. Namaly ny Mpamonjy hoe: ‘Aza matahotra; hatramin’izao dia olona no ho azonao.’ Rehefa avy nahita ny fahamasinan’Andriamanitra sy ny tsy fahamendrehany i Isaia, vao natolotra azy ny hafatra masina. Rehefa avy notarihina ho amin’ny fandavan-tena sy fiankinana amin’ny herin’Andriamanitra i Petera, vao nandray ny antso ho amin’ny asany ho an’i Kristy izy.” The Desire of Ages, 246.

Ny fahitana antsoina hoe “mareh” dia fahitan’ny fisehoan’i Kristy; kanefa ny anjely Gabriela no aschon’ny fampiasana faharoa sy fahefatra nataon’i Daniela io teny io. Ny fampiasana voalohany dia fanambarana fa azon’i Beltesazara ny fahitana, fa ny fampiasana telo farany kosa dia maneho an’i Daniela miaina ny fahitana. Tamin’ireo in-telo niainan’i Daniela ny fahitana dia voatohina koa izy.

Ny fotoana voalohany nanendren’i Gabriela azy dia taorian’ny nahitany ny fisehoan’i Kristy nomem-boninahitra, ary ny fanandramana dia namela azy ho ao amin’ny “torimasolalina tamin’ny tavako, ary ny tavako nitodika tamin’ny tany.” Niteraka fisarahana ilay fahitana, fa ireo izay niaraka taminy dia “tsy nahita ny fahitana; nefa horohorontany lehibe no namely azy, ka dia nandositra niafina izy.” Tamin’ny fahadisoam-panantenana voalohany, Jeremia dia “nipetraka irery noho ny tãnan’Andriamanitra,” ary tao amin’i Beltesazara dia “tsy nisy hery sisa tavela” “fa” ny “hatsarany niova tao aminy ho fahalovana, ary” izy dia “tsy nahatana hery.”

Vantany vao nokasihina i Gabriela fanindroany i Daniela, dia napetrak’i Gabriela teo ambonin’ny lohaliny sy ny felatanany izy. Ary nandidy an’i Daniela hahafantatra ny teny nolazainy sy hitsangana izy; dia nitsangana tokoa Daniela, nefa nangovitry. Avy eo Gabriela dia manazava amin’i Daniela amin’ny an-tsipiriany izay nitranga nandritra ny iraika amby roapolo andro nisentoan’i Daniela. Nambarany fa, rehefa avy niady tamin’ny mpanjakan’i Persia nandritra ireo iraika amby roapolo andro ireo izy, dia nidina avy tany an-danitra i Mikaela mba handray anjara amin’ny ady; ary avy eo Gabriela dia tonga hamaly ny vavak’i Daniela sy hanazava aminy “izay hanjo ny firenenao any am-parany andro.” Rehefa nidina avy tany an-danitra i Mikaela, dia nirahina i Gabriela hanazava amin’i Daniela ny amin’ny andro farany.

Ny fanazavan’i Gabriela dia nomena an’i Daniela tamin’ny faran’ireo iraika amby roapolo andro fisaonana, izay, ao amin’ny fampiharana tsipika an-tsipika ny Apokalypsy toko faha-iraika ambin’ny folo, dia maneho ny fotoana izay andidianana an’i Ezekiela ao amin’ny tontolo faha-fito amby telopolo haminany indroa amin’ireo taolana maty, mba hananganana ireo mpaminany roa hivoaka avy ao am-pasany. Mitranga izany rehefa midina avy any an-danitra i Mikaela ka manangana amin’ny maty ny tenan’i Mosesy, sady mandà tsy hifandray amin’i Satana ao amin’ny bokin’i Joda. Mbola hokasihina indroa fanampiny ihany koa i Daniela rehefa avy nomen’i Gabriela azy ny topimaso momba ireo andro fisaonana.

Rehefa vita i Gabriela, i Daniela dia “nanatrika ny tavany tamin’ny tany, ka tonga moana”, ary avy eo i Kristy tenany mihitsy no “nikasika” ny “molony”; dia “nanokatra” ny “vavany” i Daniela, ka niteny hoe tamin’ily “nijoro teo anatrehako”: “Tompoko ô, noho ny fahitana dia nivadika tamiko ny alaheloko, ary tsy nisy hery voatahiry tao amiko. Fa ahoana no ahafahan’ny mpanompon’ity

tompoko ity miresaka amin'ity tompoko ity? Fa ny amiko, dia tsy nisy hery tavela tao anatiko teo no ho eo, sady tsy nisy fofonaina intsony tavela tao amiko.”

Ny fanandramana nahita sy niresaka tamin'i Kristy dia nanetry an'i Daniela ho amin'ny vovoka. Moana izy, ary ho nitoetra ho toy izany raha tsy nokasihiny i Kristy ny molony, tahaka ny nanendrena ny molotr'i Isaia tamin'ny vain'afo avy teo amin'ny alitara.

Hanohy ity fianarana ity isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

“Raha nahita ity fanambaràna ny voninahitra sy ny fiandrianan'ny Tompony i Isaia, dia resin'ny fahatsapana lalina ny fahadiovana sy ny fahamasinan'Andriamanitra izy. Endrey ny hamafin'ny fifanoherana teo amin'ny fahatanterahana tsy manam-paharoa an'ny Mpamorona azy sy ny lalana feno fahotana nalehan'ireo izay, mbamin'ny tenany, efa ela no voaisa ho isan'ny vahoaka voafidin'i Isiraely sy Joda! ‘Lozako!’ hoy ny fitarainany; ‘fa simba aho; satria olona maloto molotra aho, ary mitoetra eo afovoan'ny firenena maloto molotra; fa ny masoko efa nahita ny Mpanjaka, dia Jehovah, Tompon'ny maro.’ Andininy 5. Nijoro, toy ny teo ambanin'ny fahazavana feno avy amin'ny fanatrehan'Andriamanitra tao anatin'ny fitoerana masina indrindra, ka tsapany fa raha avela amin'ny tsy fahatanterahany sy ny tsy fahampiany izy, dia tsy ho hainy velively ny hanatanteraka ny iraka izay niantsoana azy. Kanefa nisy serafima nirahina hanafaka azy tamin'ny fahoriany sy hanomana azy ho amin'ny iraka lehibe niandry azy. Vainafo velona nalaina teo amin'ny alitara no napetraka teo amin'ny molony, niaraka tamin'ireto teny ireto: ‘Indro, izao no mikasika ny molotra; ka voaisotra ny helokao, ary voavela ny fahotanao.’ Dia re ny feon'Andriamanitra nanao hoe: ‘Iza no hirahiko, ary iza no handeha ho antsika?’ ary Isaia namaly hoe: ‘Inty aho; iraho aho.’ Andininy 7, 8.

Ilay vahiny avy any an-danitra dia nandidy ilay iraka niandry hoe: “Mandehana, ka lazao amin'ity firenena ity hoe: Mandrenesa tokoa, nefa aza mahazo; Ary mijerea tokoa, nefa aza mahalala. Ataovy matavy ny fon'ity firenena ity, Ary ataovy mavesatra ny sofiny, ary akimpio ny masonry; Fandrao mahita amin'ny masonry izy, ary mandre amin'ny sofiny, Ary mahazo amin'ny fony, Ka hiova fo, ary ho sitrana.” Andininy 9, 10.

Mazava ny adidin'ilay mpaminany; tokony hanandratra ny feony izy hanoherana sy hanameloka ny faharatsiana manjaka. Nefa natahotra izy ny handray izany asa izany raha tsy misy antoka fanantenana. “Jehovah ô, mandra-pahoviana?” hoy ny fanontaniany. Andininy 11. Moa va tsy hisy velively amin'ny olom-boafidinao hahatakatra sy hibe-baka ary ho sitrana?

“Ny vesatry ny fanahiny ho an'i Joda izay nandika lalàna dia tsy ho zakaina foana. Ny iraka nampanaovina azy dia tsy ho tsy hamoa tanteraka. Kanefa ny faharatsiana izay nihamaro nandritra ny taranaka maro dia tsy azo nesorina tamin'ny androny. Nandritra ny androm-piainany rehetra dia tsy maintsy ho mpampianatra maharitra sady be herim-po izy—mpaminanin'ny fanantenana ary koa ny loza hanjo. Rehefa tanteraka amin'ny farany ny fikasan'Andriamanitra, dia hiseho ny vokatra feno avy amin'ny ezaka nataony sy ny asan'ny iraky ny Tompo rehetra izay mahatoky. Hisy sisa hovanjena. Mba hahatanteraka izany, dia tsy maintsy hampitaina amin'ilay firenena mpiodina ny hafatry ny fampitandremana sy ny fitalahoana, hoy ny fanambaran'i Jehovah: ‘Mandra-pahatongan'ny tanàna ho lao ka tsy hisy mponina, Ary ny trano tsy hisy olona, Ary ny tany ho lao dia lao, Ary Jehovah hampanalavitra

ny olona, Ka hisy fandoazana lehibe eo afovoan'ny tany.' Andininy 11, 12.

“Ny fitsarana mavesatra izay hianjera amin'ireo tsy mibebaka,—ady, fahababoana an-tsesitany, famoretana, fahaverezan-kery sy voninahitra teo anivon'ny firenena,—ireo rehetra ireo dia ho tonga mba hitarihana ireo izay hahafantatra ao anatin'izany ny tanan'Andriamanitra tezitra ho amin'ny fibebahana. Ny foko folo tamin'ny fanjakana avaratra dia tsy ho ela dia hiparitaka any amin'ny firenena, ary ny tanànanany havelan-ko lao; ny tafika mpandrava avy amin'ny firenena fahavalo dia hamafa ny taniny imbetsaka; ary na dia Jerosalema aza dia hirodana amin'ny farany, ary ny Joda ho entina ho babo; kanefa ny Tany Nampanantenaina dia tsy hitoetra ho foana tanteraka mandrakizay. Toy izao ny toky nomen'ilay mpitsidika avy any an-danitra an'i Isaia: ‘Ary mbola hisy ampahafolony ao anatin'ny, Ka hiverina indray izy, nefa mbola ho levona ihany; Tahaka ny terebinta sy ny hazo ôka Izay mbola misy fotony, na dia voakapa aza ireny; Dia toy izany no haharetan'ny taranaka masina ao aminy.’ Andininy 13.”

“Ity fanomezan-toky momba ny fahatanterahana farany ny fikasan'Andriamanitra ity no nampahery ny fon'i Isaia. Ka ahoana moa raha milahatra hanohitra an'i Joda ny fahefana etỳ an-tany? Ka ahoana moa raha sendra fanoherana sy fandavana ny iraky ny Tompo? Fa efa nahita ny Mpanjaka, dia Jehovah Tompon'ny maro, Isaia; efa nandre ny hiran'ny serafima izy hoe: ‘Feno ny voninahiny ny tany rehetra;’ efa nanana ny teny fikasan'Andriamanitra izy fa ny hafatra avy amin'i Jehovah ho an'i Joda, izay nihemotra, dia harahin'ny herin'ny Fanahy Masina izay mandresy lahatra ny fo; ary dia nohamafisina ny mpaminany ho amin'ny asa teo anoloany. Andininy 3. Nandritra ny iraka lavabe sy sarotra nataony dia nentiny niaraka taminy mandrakariva ny fahatsiarovana io fahitana io. Nandritra ny enimpolo taona na mihoatra dia nijoro teo anatrehan'ny taranak'i Joda izy ho mpaminanin'ny fanantenana, sady vao mainka nihanahery fo hatrany tamin'ny faminaniany ny fandresen'ny fiangonana amin'ny andro ho avy.” Prophets and Kings, 307–310.